2024/2271

10.10.2024 г.

РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2024/2271 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 11 април 2024 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз за финансовата 2022 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз за финансовата 2022 година,

— като взе предвид член 100 и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по транспорт и туризъм,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0116/2024),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите ([1]) на Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз („Агенцията“) нейният окончателен бюджет за финансовата 2022 година възлиза на 224 265 965 EUR, което представлява увеличение с 10,04 % спрямо 2021 г.; като има предвид, че 39 678 000 EUR от бюджета на Агенцията са от бюджета на Съюза и 120 435 031 EUR са от приходи от такси и възнаграждения;

Б. като има предвид, че Сметната палата („Палатата“) в своя доклад за годишните отчети на Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз за финансовата 2022 година („доклада на Палатата“), заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Агенцията са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2022 година са довели до степен на изпълнение на бюджетните кредити за поети задължения за текущата година от 97,08 %, което представлява увеличение с 0,77 % спрямо 2021 г.; отбелязва също така, че степента на изпълнение на бюджетните кредити за плащания за текущата година е била 87,18 %, което представлява намаление с 0,16 % спрямо 2021 г.;

2. отбелязва, че Агенцията е приключила годината с отрицателен бюджетен резултат от такси и плащания в размер на 8,2 милиона евро (в сравнение с 11,2 милиона евро през 2021 г.); отбелязва като следствие от това, че натрупаният излишък в Агенцията от такси и възнаграждения беше намален от 72,1 милиона евро на 63,9 милиона евро; отбелязва, че процентът на анулираните бюджетни кредити, свързани с пренесени към 2022 г. поети задължения, е бил в размер на 2,82 %, което е под тавана от 5 %, определен от Комисията;

3. отбелязва че според доклада на Палатата, Агенцията събира такси и възнаграждения за предоставянето на услуги по сертифициране, но не документира проверките, които извършва, за да гарантира, че тези приходи са събрани правилно, и следователно не спазва член 74, параграф 5 и член 75 от Финансовия регламент; отбелязва отговора на Агенцията, съгласно който Агенцията се ангажира да предприеме необходимите действия, за да гарантира, че проверките са надлежно документирани;

Изпълнение

4. отбелязва, че през 2022 г. Агенцията е използвала определени мерки за оценка на добавената стойност, осигурявана от нейните дейности, и други мерки за подобряване на управлението на нейния бюджет, чрез комбинация от 128 цели и 66 ключови показатели за ефективност (КПЕ) в 11 ключови области на дейност; отбелязва, че през 2022 г. Агенцията е постигнала много добри резултати – 97 % изпълнение на годишната си работна програма за 2022 г. и 77 % от КПЕ на Агенцията по план;

([1]) ОВ C 73, 28.2.2023 г., стр. 25.

5. признава ключовите постижения и напредъка на Агенцията през 2022 г. в нововъзникващи области, свързани с екологичните решения и цифровизацията; отбелязва в този контекст, че Агенцията е увеличила усилията си за чисто въздухоплаване чрез Програмата на ЕААБ за устойчиво въздухоплаване – 2022 г. с различни действия, като например публикуването на третото издание на Европейския доклад за въздухоплаването и околната среда и успешния принос към заключенията на 41-та Асамблея на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО) относно околната среда; отбелязва, че през 2022 г. Агенцията е извършила цялостен преглед на стратегическите приоритети за справяне с рисковете за системата във връзка със системата на Европейския план за авиационна безопасност (EPAS); отбелязва в този контекст, че прегледът е довел до по-силен акцент върху управлението на взаимозависимостите на риска, както и върху компетентностите на персонала, и включва допълнителни приоритети за безопасното интегриране на нововъзникващите технологии и новите бизнес концепции; отбелязва, че тези нови стратегически приоритети са включени в изданието на EPAS за периода 2023 – 2025 г., прието през 2022 г.;

6. отбелязва действията на Агенцията през 2022 г. за прилагането на пътната карта за градска въздушна мобилност чрез публикуването на насоки за проектирането на вертипортове, предложената нова регулаторна рамка за експлоатацията на въздушни таксита в градовете, насоките за определяне на нивата на шума от безпилотните летателни апарати под 600 kg и „Приемливите начини за съответствие и материалите за ръководство“ в подкрепа на хармонизираното, безопасно и ефективно прилагане на въздушно пространство „U-space“ в целия Съюз;

7. приветства цифровата трансформация на европейското небе, включително подобрени възможности за мобилност и рационализирани квалификации за ръководителите на полети в рамките на лицензирането и обучението и наземните системи за управлението на въздушното движение (УВД); призовава за изменение на фразеологията за RT на SERA за комуникация между пилотите и ръководителите на полети; подчертава, че цифровата трансформация на европейското небе включва няколко отделни компоненти и градивни елементи, които са ключови решения за бъдещата архитектура на въздушното пространство и имат за цел да подкрепят безопасността, ефективността и екологичните показатели;

8. подчертава значението на Единното европейско небе (ЕЕН), насочено към преодоляване на разпокъсаността на европейското въздушно пространство и към подобряване на ефективността на УВД от гледна точка на безопасността, капацитета, разходната ефективност и околната среда; приветства работата на Агенцията по реформата на Единно европейско небе 2+ през 2022 г., по-специално по отношение на хармонизирането на правилата за ръководителите на полети чрез лицензиране и сертифициране от Агенцията на наземните системи за УВД/аеронавигационно обслужване; приветства факта, че и двете реформи намаляват разходите и увеличават капацитета за УВД и осигуряват значителна добавена стойност за пакета от инициативи „Единно европейско небе 2+“;

9. изразява разбиране за загрижеността относно руския пътнически флот; приветства по-специално участието на Агенцията в екипа за безопасност на гражданското и военното въздушно пространство в Украйна, особено във връзка с нарастващите искания за въздушно пространство за улесняване на военните учения на държавите и НАТО; признава успешното изпълнение на работната програма заедно с Европейската агенция по отбрана (EDA), която значително засили сътрудничеството в нововъзникващите области на иновации; приветства факта, че Агенцията е подкрепила инициативи на Комисията в рамките на програмата RescEU (договор с противопожарни служби и въздухоплавателен капацитет за медицинска евакуация и транспорт);

10. отбелязва действията на Агенцията в отговор на агресивната война на Русия срещу Украйна, като например публикуването на информационен бюлетин за зоните на конфликт, в който се препоръчва на операторите да не прелитат над зоните с интензивна или засилена военна дейност, и публикуването на информационен бюлетин за безопасност относно периодични прекъсвания на връзката с глобалната навигационна спътникова система в близост до зони на конфликт в Украйна; в този контекст приветства факта, че след изпитателната фаза на инициативата Европейската платформа за обмен на информация и сътрудничество относно зоните на конфликт започна да функционира с цел обмен на информация относно заплахите за гражданското въздухоплаване, произтичащи от зони на конфликт или въоръжени бунтове; освен това подчертава, че незаконното нашествие в Украйна доведе до нови проблеми, свързани с безопасността, и засили вече съществуващите; отново призовава за тесни връзки с европейските държавни и военни органи в областта на авиацията, с Европейската агенция по отбрана, Организацията за сътрудничество в областта на въоръженията (OCCAR) и НАТО, по целесъобразност за изпълнението на задачите на Агенцията в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), и за подобряване на безопасността и сигурността на полетите в Европа;

11. признава, че Агенцията е спазила санкциите и политиките, определени от Комисията след незаконното руско нашествие в Украйна през 2022 г., и че всички дейности за сътрудничество с Русия са били преустановени, като Агенцията е съсредоточила вниманието си върху дейностите в подкрепа на Украйна; приветства в този контекст факта, че наземният координационен екип на Агенцията е подкрепил Комисията при съставянето на списък на регистрациите на въздухоплавателни средства, които се използват или контролират от руски граждани, като списъкът е актуализиран 38 пъти и обхваща повече от хиляда въздухоплавателни средства през 2022 г.;

([2]) Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 година относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаването на Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз и за изменение на регламенти (ЕО) № 2111/2005, (ЕО) № 1008/2008, (ЕС) № 996/2010, (ЕС) № 376/2014 и на директиви 2014/30/ЕС и 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 552/2004 и (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета (ОВ L 212, 22.8.2018 г., стр. 1).

Ефикасност и успехи

12. приветства Агенцията за споделянето на ресурси относно припокриващи се задачи и правомощия с други агенции, включително в областта на консултантските услуги в областите на човешките ресурси, цифровизацията и инструментите, електронното обучение и проучванията, както и за участието в междуинституционални и междуведомствени покани за участие в тръжни процедури; отбелязва, че Агенцията си сътрудничи тясно с Европейската агенция за околна среда за изготвянето на доклади, като например Европейския доклад за въздухоплаването и околната среда, с Евроконтрол за взаимни възможности за намиране на решения за обучение в областта на въздухоплаването и с Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз чрез Меморандум за сътрудничество, подписан през 2022 г., с който се установява редовен структуриран диалог и се засилва обменът на информация, знания и опит в различни области на сътрудничество; приветства факта, че Агенцията има стратегически партньорства в областта на споделянето на ресурси и информация с почти всички национални компетентни органи в областта на въздухоплаването в своите държави членки;

13. приветства факта, че Агенцията е установила редица партньорства с други органи на Съюза с цел подобряване на ефикасността и съгласуваността, включително Европейската агенция за околна среда, Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, съвместното предприятие „Чисто въздухоплаване“ и съвместното предприятие SESAR3; приветства сътрудничеството в областта на учебните решения с няколко агенции по въпроси от общ интерес в областта на консултантските услуги в сферата на човешките ресурси, цифровизацията и инструментите, електронното обучение и проучванията, включително Европейската агенция по лекарствата, Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския орган за безопасност на храните и Европейската прокуратура;

14. припомня, че през 2020 г. беше въведена програмата за корпоративно преобразуване „Местоназначение: съобразени с бъдещето“, за да се намалят разходите, да се подобри ефективността и да се обърне внимание на основните „движещи сили“ на Агенцията; отбелязва, че тази програма, официално приключена през 2022 г., е довела до ключови промени, които включват, наред с другото, опростена процедура за изготвяне на правила, услуги преди кандидатстване за иновативни технологии и подобрен процес на корпоративно програмиране, както и повишаване на производителността с 12 % (при сравнение между резултатите за 2022 и 2019 г.), което се равнява на намаляване на разходите на Агенцията с разходите за 36 еквивалента на пълно работно време; приветства факта, че програмният подход за постигане на ефективност, както и инфраструктурата за започване на нови инициативи са установени, така че Агенцията да може да продължи да подобрява процесите и да се цифровизира;

15. приветства действията, предприети от Агенцията за мониторинг и управление на нейния отпечатък върху околната среда в области, свързани, наред с другото, с нейните сгради, комунални услуги и доставки; отбелязва в този контекст, че Агенцията е оптимизирала потреблението на енергия и вода в своята сграда, като е закупила 100 % електроенергия от възобновяеми източници, централизирала е пунктовете за събиране на отпадъци в помещенията на екипите на Агенцията и е въвела мерки за намаляване на доставките на хартия и офис консумативи;

16. отбелязва, че Агенцията продължава да прилага съответните критерии и изисквания за екологосъобразни обществени поръчки, като използва наличните инструменти в своите покани за участие в тръжни процедури; отбелязва освен това, че през 2022 г. е бил назначен един служител с цел да се осигурят ресурси за възобновяване на анализа на инструментите за непрекъснато подобряване на екологичните резултати на организациите, с основен акцент върху EMAS и ISO 14001; призовава Агенцията да информира органа по освобождаване от отговорност относно резултатите от този анализ;

Политика относно персонала

17. отбелязва, че към 31 декември 2022 г. щатното разписание е било изпълнено на 95,59 %, като са били назначени 651 срочно наети служители от общо 681-те длъжности за тази категория служители, разрешени съгласно бюджета на Съюза (спрямо 680 разрешени длъжности през 2021 г.); отбелязва, че освен това през 2022 г. за Агенцията са работили 95 договорно наети служители и 23 командировани национални експерти;

18. отбелязва, че Агенцията е направила значителни инвестиции за укрепване на техническите способности през 2022 г. и за предлагане на възможности за кариерно развитие с обновена политика в областта на компетентностите; отбелязва в този контекст, че през 2022 г. Агенцията е назначила успешно над 60 нови служители, приложила е третото издание на Програмата за набиране на млади служители (JQP), предложила е възможности за вътрешно кариерно развитие на над 70 служители и е осигурила 98 % от планираните технически обучения за персонала; приветства Агенцията за много ниското текучество на персонала (0,1 %) през 2022 г.;

19. отбелязва със загриженост липсата на баланс между половете сред членовете на висшето и средното ръководство на Агенцията, като 17 от общо 22 служители са мъже (77 %), и в управителния съвет на Агенцията, като 59 от общо 79 членове са мъже (75 %); освен това отбелязва баланса между половете сред служителите на Агенцията като цяло, където 525 от общо 757 служители са мъже (69 %); отбелязва, че Агенцията систематично наблюдава разпределението между половете сред кандидатите и активно достига до жените кандидати, като публикува длъжностите в правилните форуми, изрично насърчава подаването на кандидатури от жени кандидати и изготвя позиции с точна информация, тъй като това може да засегне равновесието между професионалния и личния живот; призовава Агенцията да продължи да полага усилия за постигане на баланс между половете на равнище управление и сред служителите като цяло чрез конкретни действия, които привличат кандидатури от жени за длъжностите, предлагани от Агенцията; изисква от Комисията и държавите членки при номинирането на техните членове в управителния съвет на Агенцията да вземат предвид факта, че е важно да се осигури баланс между половете;

20. приветства факта, че Агенцията е продължила да поставя акцент върху баланса между половете, географския баланс и многообразието; припомня значението на разработването на дългосрочна политика в областта на човешките ресурси за осигуряването на баланс между професионалния и личния живот и предлагането на специфични възможности за обучение за професионално развитие, работата от вкъщи, правото на откъсване от работната среда, подобряването на географския баланс с цел обезпечаване на подходящо представителство на всички държави членки и наемането и интегрирането на лица с увреждания, както и насърчаването на тяхното равно третиране и техните възможности;

21. отбелязва въз основа на доклада на Агенцията по отношение на последващите мерки, предприети с оглед на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Агенцията за финансовата 2021 година („докладът на Агенцията“), че въз основа на своята програма за управление на компетентностите и стратегическо планиране на работната сила Агенцията е определила сценарий за стабилен персонал 2022 + със значителни инвестиции в технически и корпоративни експертни области както за традиционните задачи, така и за нововъзникващите области въз основа на средносрочните стратегически приоритети на Агенцията, включително например нови технологии, киберсигурност, оценка на безопасността, полетни тестове и научни изследвания;

22. отбелязва, че през 2022 г. е докладван един случай на тормоз, за който Агенцията е използвала услугите на външен разследващ служител от междуведомствената мрежа на агенциите, със заключението, че не може да бъде потвърдено наличието на тормоз; отбелязва освен това, че през 2022 г. са докладвани общо 4 случая на професионално изчерпване — същият брой, както през 2021 г.;

23. припомня, че според годишния доклад на Палатата относно агенциите на Съюза за 2021 г. констатацията относно неспазването от страна на Агенцията на член 16 от Правилника за длъжностните лица на Съюза; отбелязва, че според доклада на Палатата, че тази констатация остава със статус „неприключена“; отбелязва обаче въз основа на доклада на Агенцията, че междувременно Агенцията официално е създала съвместен комитет и е преразгледала своите процедури за отстраняване на слабостите, установени от Палатата;

Обществени поръчки

24. отбелязва, че според доклада на Палатата, Агенцията е сключила договор с един доставчик на услуги за продължаване на разработването на система за докладване на инциденти със стойност на услугата от стойност 1,9 милиона евро, като е използвала процедура при изключителна спешност; отбелязва констатацията на Палатата, че законоустановените условия за използването на тази процедура не са били изпълнени и че следователно процедурата е нередовна и всички свързани с нея плащания (261 385 EUR), извършени през 2022 г., са неправомерни; въпреки това отбелязва отговора на Агенцията, че изпълнителят, на когото е възложена поръчката, е бил единственият, който е в състояние да продължи разработването на тази система, без да се създават смущения и непосредствен риск за безопасността с потенциални катастрофални последици;

25. отбелязва въз основа на констатациите на Палатата, че след като е започнала тръжна процедура за услуги по управление на събития, Агенцията е променила цената на офертата, без да следва разпоредбите на член 151 от финансовия регламент; отбелязва, че вследствие на жалба от страна на оферента Агенцията е извършила втора оценка, която е довела до изключване на оферента на основание, че той „не отговаря на изискванията, определени в тръжните спецификации“, без обаче да уточнява кои изисквания не са били изпълнени; отбелязва заключението на Палатата, че изключването на оферента не е надлежно обосновано; призовава Агенцията да предприеме необходимите действия, за да се гарантира, че при бъдещи процедури за възлагане на обществени поръчки всяка корекция на цената или всяко изключване на оферентите са мотивират съобразно приложимата нормативна уредба;

Предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и прозрачност

26. признава съществуващата система на Агенцията за предотвратяване и смекчаване на конфликтите на интереси, която включва годишна процедура, по време на която от служителите се изисква да преразглеждат и актуализират (ако е необходимо) всяка промяна в своето положение, която би могла да доведе до действителен или потенциален конфликт на интереси; отбелязва, че през 2022 г. от всички декларации за интереси, подадени от служители в различен контекст (годишна декларация, новоназначени служители, дейност след приключване на трудовото правоотношение или външни дейности/отпуск по лични причини) и подложени на оценка от Агенцията в съответствие с приложимата процедура, 4 случая са били предадени за становище на Комитета по етика на Агенцията; приветства факта, че през 2022 г. не е имало потвърдени случаи на конфликт на интереси и всички случаи, в които е установен риск от действителен или потенциален конфликт на интереси, е могло да бъдат смекчени чрез предприемане на конкретни мерки, например мерки за прекъсване, забрана за лобиране, ненамеса в определени задачи;

27. отбелязва, че автобиографиите и декларациите за интереси на членовете на управителния съвет и на служителите на висши и средни ръководни длъжности са публикувани на уебсайта на Агенцията; отбелязва освен това, че Агенцията не посочва на своята уебстраница всички свои срещи с лобисти или представители на интереси, и призовава Агенцията да направи това без забавяне;

28. отбелязва, че Агенцията е отворена за възможността за вътрешна стратегия за борба срещу корупцията в бъдеще, но счита, че към настоящия момент, според данните от последните години, не съществува заплаха в това отношение; въпреки това призовава Агенцията да направи нова оценка на своята позиция и да предприеме стъпки за създаване на вътрешна стратегия за борба срещу корупцията;

Вътрешен контрол

29. отбелязва, че през 2022 г. Службата за вътрешен одит на Комисията (IAS) е извършила одит на дейностите по стандартизация, който е оценил дали въведените проверки предоставят достатъчна увереност по отношение на спазването на съответното законодателство и дали дейностите по стандартизация са организирани по ефикасен начин, за да се подпомогне ефективно постигането на бизнес целите на Агенцията; отбелязва освен това, че в резултат от този одит са отправени три препоръки, за които Агенцията е изготвила план за действие, който да бъде изпълнен през 2023 г.;

30. отбелязва, че одитната програма за 2022 г. на Структурата за вътрешен одит на Агенцията (IAC) се състои от 8 ангажимента, а именно 4 одита за получаване на увереност, включително 1 одит, извършен от IAS, 2 консултации и 2 последващи одита; отбелязва, че в хода на последващите одити за 2022 г. две от 13-те действия, установени при първоначалните одити от 2021 г., са могли да бъдат приключени, шест действия са оценени като частично изпълнени, а пет действия остават незавършени; призовава Агенцията да предприеме необходимите мерки по извършването на тези действия:

Други коментари

31. приветства акцента на Агенцията върху интегрирането на Украйна като държава кандидатка в системата на Съюза;

32. отбелязва въз основа на доклада на Агенцията, че през 2022 г. Агенцията е извършила всеобхватно проучване на използваемостта, включващо изпитване на структурата и индивидуално интервю с потребителя; отбелязва, че проучването е предоставило качествена информация, която в съчетание с количествената информация се очаква да подобри EASA Pro, EASA Light и общностите на уебсайта на Агенцията; приветства Агенцията за това, че е въвела проект за достъпност на EASA Light (специална част от уебсайта на Агенцията, в която се разясняват нейните дейности на обикновен нетехнически английски език) на всички езици на Съюза;

33. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 11 април 2024 г. ([3]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([3]) Приети текстове, P9_TA(2024)0280.